

Száma: 6854-8/2008.

E L Ő T E R J E S Z É S
- a Képviselő-testülethez –

Mátészalka Város Önkormányzat által ellátott gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok értékeléséről elfogadott előterjesztés kiegészítéséről

Tisztelt Képviselő-testület!

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló módosított 1997. évi XXXI. törvény (Gyvt.) 96. § (6) bekezdése rendelkezik arról, hogy a helyi önkormányzat a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31. napjáig átfogó értékelést készít, amelyet a Képviselő-testület megtárgyal. Ezen kötelezettség tartalmi követelményeit a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló módosított 149/1997. évi (IX. 10.) Korm. rendelet (Gyer.) 10. számú melléklete tartalmazza.

Mátészalka Város Önkormányzat Képviselő-testülete a 86/2008. számú, 2008. május 29. napján kelt határozatával ennek határidőben eleget tett. A 6854/2008. számú beszámolót, valamint az elfogadásáról szóló határozatot az Észak-alföldi Regionális Közigazgatási Hivatal Szociális és Gyámhivatala Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kirendeltségének Mátészalka Város Jegyzője megküldte.

A Gyvt. 96. § (6) bekezdése szerint a gyámhivatal az értékelés kézhezvételétől számított harminc napon belül javaslattal élhet a helyi önkormányzat felé. A helyi önkormányzat hatvan napon belül érdemben megvizsgálja a gyámhivatal javaslatait és állásfoglalásáról, intézkedéséről tájékoztatja.

Az Észak-alföldi Regionális Közigazgatási Hivatal Szociális és Gyámhivatala Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kirendeltsége a 2008. július 11. napján kelt, 2008. július 21. napján érkezett 5207-1/2008. számú javaslatában az alábbiakról tájékoztatott:

Az értékelés – mely gondosan összeállított, szakmailag is igényes munka – többségében tartalmazza a 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet 10.- számú mellékletében előírtakat, pontosítások azonban szükségesek:

1. Az értékelés nem tartalmazza a gyermekek átmeneti gondozásának biztosítására vonatkozó adatokat, ezen ellátás igénybevételének bemutatását, továbbá az ezzel összefüggő tapasztalatokat sem.
2. A 6. pontban a felügyeleti szervek által gyámhatósági-, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak bemutatása hiányzik.
3. Az értékelés nem tartalmazza a jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározását.

Mindezekre való hivatkozással a 6854/2008. számú előterjesztést az alábbiakkal egészítem ki:

Gyermekek átmeneti gondozása

A Gyvt. 94. §. (1) és (2) bekezdése meghatározza a települési önkormányzat feladatát a gyermekvédelmi ellátórendszer kiépítése, valamint a gyermekek ellátásnak megszervezése érdekében. A települési önkormányzatok kötelező feladata biztosítani a rendkívüli gyermekvédelmi támogatást, a személyes gondoskodást nyújtó ellátások közül a gyermekjóléti szolgáltatást, a gyermekek napközbeni ellátását, a gyermekek átmeneti gondozását, szervezni és közvetíteni a máshol igénybe vehető ellátásokhoz való hozzájutást.

A gyermekek átmeneti gondozása keretében a gyermek testi-, értelmi-, érzelmi- és erkölcsi fejlődését elősegítő, életkorának, egészségi állapotának és egyéb szükségleteinek megfelelő étkeztetéséről, ruházattal való ellátásáról, mentálhigiénés és egészségügyi ellátásáról, gondozásáról, neveléséről, lakhatásáról (teljes körű ellátásáról) kell gondoskodni.

Az átmeneti gondozásban részesített gyermek gondozásának, nevelésének célja, hogy ideiglenesen helyettesítse a gyermek gondozásában akadályoztatott szülő gondoskodását, vagy együttes elhelyezést és ellátást biztosítson az otthontalanná vált szülő és gyermeke számára.

A gyermekek átmeneti gondozását - a szülői felügyeletet gyakorló szülő vagy más törvényes képviselő (a továbbiakban együtt: szülő) kérelmére vagy bejegyzésével - ideiglenes jelleggel, teljes körű ellátással kell biztosítani, ha a szülő egészségügyi körülménye, életvezetési problémája, indokolt távolléte vagy más akadályoztatása miatt a gyermek nevelését a családban nem tudja megoldani. A fogyatékos gyermek számára a sajátos szükségleteihez igazodó ellátást kell biztosítani.

A gyermekek átmeneti gondozásának helyén a gyermek otthontalanná vált szülője is elhelyezhető. A 14. évét be nem töltött gyermeket szüleitől elválasztani csak kivételesen indokolt esetben lehet. A szülő gyermeke ellátásában munkarendjéhez igazodóan részt vesz. A gyermekek átmeneti gondozása során a gyermek iskolai oktatását - lehetőség szerint - iskolaváltás nélkül kell biztosítani.

A gyermekek átmeneti gondozása nem hatósági intézkedés, csak a szülői felügyeletet gyakorló szülő vagy más törvényes képviselő kérelmére vagy bejegyzésével, ideiglenes jelleggel, teljes körű ellátással kell biztosítani, ha a szülő egészségi állapota, indokolt távolléte vagy más akadályoztatása miatt a gyermek nevelését a családban nem tudja megoldani. Az átmeneti gondozás fenntartása az alapjául szolgáló ok fennállásig, de legfeljebb 12 hónapig tart.

A gyermekek átmeneti gondozása megszervezhető helyettes szülőnél, gyermekek átmeneti otthonában vagy a családok átmeneti otthonában.

A gyermekek **átmeneti otthonának** fenntartása annak a települési önkormányzatnak kötelező feladata, amelynek területén húszezernél, míg a **családok átmeneti otthonának** biztosítása annak a települési önkormányzatnak a kötelező feladata, amelynek területén harmincezerrel több lakos él.

A **helyettes szülő** a családban élő gyermek átmeneti gondozását - a működtető által készített egyéni gondozási-nevelési terv alapján - saját háztartásában biztosítja.

Helyettes szülő az a huszonnegyedik évet betöltött, cselekvőképes, büntetlen előéletű személy lehet, aki személyisége, egészségi állapota és körülményei alapján alkalmas a gyermek átmeneti gondozására, és vállalja, hogy a szükséges ideig a nála elhelyezendő gyermeket gondozza, neveli, feltéve, hogy vele szemben nem áll fenn a Gyvt.-ben meghatározott kizáró ok, és a külön jogszabályban meghatározott tanfolyamon eredménnyel részt vett.

A helyettes szülő egyidejűleg - saját gyermekeit is beszámítva - legfeljebb 5 gyermek gondozását végezheti. A helyettes szülőket a működtető külön jogszabályban meghatározott szakmai követelmények figyelembevételével kiválasztja, felkéri, felkészíti, nyilvántartásba veszi, és tevékenységükben folyamatos szakmai tanácsadással segíti, továbbá folyamatosan ellenőrzi a nevelési díj és a külön ellátmány felhasználásában, a szakmai tevékenységük ellátásában. A helyettes szülő tevékenységét a Gyvt.-ben meghatározott helyettes szülői jogviszonyban végzi.

A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 25. §.-ában foglaltak szerint a gyermekjóléti szolgálat közreműködik a településen a gyermek átmeneti gondozását saját háztartásukban helyettes szülőként vállaló személyek, családok felkutatásában, továbbá tájékoztatást ad számukra az átmeneti gondozás keretében ellátandó feladatokról, illetve a helyettes szülői jogviszonyról. A gyermekjóléti szolgálat nyilvántartást vezet a helyettes szülői férőhelyekről.

A gyermekjóléti szolgálat szervezi és működteti a helyettes szülői hálózatot, vagy önálló helyettes szülőt foglalkoztat. Helyettes szülői tanácsadó alkalmazásával folyamatosan segíti a helyettes szülőt feladatai ellátásában, illetve ellenőrzi tevékenységét.

A fenti leírtakat, a költséghatékonyságot valamint a jelentkező igényt figyelembe véve korábban a helyettes szülői hálózat kialakítását kíséreltük meg. Az átmeneti gondozás megszervezése során megkerestük azokat a személyeket, akik a helyettes szülői feladatok ellátására alkalmasak, de a jelöltek közül ezt senki sem vállalta. Ezt követően tárgyalásokat folytattunk a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzattal annak érdekében, hogy a gyermekek átmeneti gondozásának biztosítására a Megyei Önkormányzat fenntartásában lévő Gyermekvédelmi Központ Mátészalkai Gyermekotthonába számunkra biztosítson férőhelyet. A tárgyalások lefolytatásra kerültek, de a szerződés aláírása nem történt meg. A leírtak miatt városunkban a gyermekek átmeneti gondozása a törvényben foglaltaknak megfelelően nincs biztosítva, melynek megoldása Önkormányzatunk számára halaszthatatlan feladattá vált.

Tekintettel arra, hogy az intézményi ellátás (gyermekek, illetve családok átmeneti otthonának) fenntartása Mátészalka Város Önkormányzata részére nem kötelező feladat, ezért a helyettes szülői hálózat kialakítására kell törekednünk.

Mátészalkán jelenleg 30 nevelőszülős család él, ahol a nevelőszülők rendelkeznek azzal a szükséges képesítéssel, mely alkalmassá teszi őket a helyettes szülői feladat ellátására.

A Szatmári Kistérségi Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézmények Mátészalka Gyermekjóléti Szolgálatának munkatársai munkájuk során hiányosságnak érzékelik, hogy városunkban nem sikerült megszervezni a helyettes szülői hálózatot. Tapasztalataik szerint szükség lenne családok átmeneti otthonára vagy krízisszállóra is, mivel egyre többször szembesülnek azzal, hogy ebben a régióban az ilyen típusú otthonok telítettek, távolabb viszont nem fogadják klienseiket.

A fentiek alapján javaslom a Tisztelt Képviselő-testületnek, hogy a Szatmári Kistérségi Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézmények Mátészalka keretén belül működő Gyermekjóléti Szolgálatot bízva meg azzal, hogy a helyettes szülői hálózatot a gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása érdekében városunk területén szervezze meg.

2. Szakmai ellenőrzések tapasztalatai

A gyermekjóléti szolgálat, a gyermekek napközbeni ellátását biztosító bölcsőde, valamint a jegyzői gyámhatósági terület vonatkozásában felügyeleti szerv által végzett szakmai ellenőrzés 2007. évben nem történt.

Mátészalka Város Gyámhivatalánál az Észak-alföldi Regionális Szociális és Gyámhivatal 2007. március 28. napján teljes körű célvizsgálatot végzett. A vizsgált időszak 2006. január 1-től a vizsgálat napjáig terjedő intervallum volt. A vizsgálat során megállapítást nyert, hogy a gyámhivatal a feltárt hiányosságok kivételével a vonatkozó anyagi és eljárási jogszabályok betartásával jár el.

3. A jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása

A gyermekek átmeneti gondozásának megszervezése mellett a Szatmári Kistérségi Egyesített Egészségügyi és Szociális Intézmények Mátészalka Gyermekjóléti Szolgálatának munkatársai a jövőben szeretnék a gyermekvédelmi munkát minél szélesebb körben megismertetni a város lakóival, szeretnék hatékonyabban bevonni a városban működő civil szervezeteket, ezzel is hatékonyabbá tenni a munkájukat. Ugyancsak erősíteni kívánják kapcsolataikat a városban működő egyházakkal, erősíteni a két fél közötti együttműködést. Az eddig már működő kistérségi szintre kiterjesztett prevenciós programjaikat szeretnék újabb témákkal bővíteni (kábitószer, alkohol, önismeret, abortusz témakörökben). Terveik között szerepel továbbá - a védőnőkkel együttműködve - egy fiatal anyákat segítő klub létrehozása, melynek elsődleges célja a kismamák felkészítése a gyermekgondozásra, gyermeknevelésre. Folytatnának a mentálhigiénikusuk által szervezett, a gyermekek körében nagy sikert aratott személyiségfejlesztő csoport működtetését, kiegészítve az idősebb korosztálynak szóló programokkal. Segítséget szeretnék nyújtani problémákkal küzdő gyermeket nevelő szülőknek a nevelési gondok megoldásában, külső szakemberek segítségével.

Továbbra is ezzel a szakmai létszámmal kívánnak dolgozni, mert így tudnak eleget tenni a törvényben meghatározott szakmai feladataiknak. Terveik között szerepel továbbá tárgyi feltételeik javítása, valamint a segítő beszélgetésekhez szükséges szobák kialakítása.

A jegyzői gyámhatósági területen végzett munkát - különösen a védelembe vétel területén - még hatékonyabbá kívánjuk tenni, csökkentve ezzel az ideiglenes hatályú elhelyezések számát. Javítani kívánunk a rendőrséggel történő együttműködésen. Munkánkat továbbra is a hatályos jogszabályoknak megfelelően végezzük.

A gyámhivatal munkatársai a jövőre nézve szeretnék megvalósítani, hogy teljesüljön a Ket. szellemének megfelelő, ügyféli jogok maximális figyelembe vételével történő hatósági ügyintézés színvonala, csökkenjen az eredményes jogorvoslatok, panaszok, határidőn túl intézett ügyek száma, növekedjen az ügyfelek elégedettsége.

Fentiek alapján kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést tárgyalja meg és a csatolt határozat-tervezetet elfogadni szíveskedjenek.

Mátészalka, 2008. augusztus 12.

Dr. Takács Csaba
jegyző

határozat-tervezet

**MÁTÉSZALKA VÁROS ÖNKORMÁNYZAT
KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK**

_____/2008. (_____) számú

HATÁROZATA

**Mátészalka Város Önkormányzat által ellátott gyermekjóléti és gyermekvédelmi
feladatok értékeléséről**

A Képviselő-testület

1. Mátészalka Város Önkormányzat által ellátott gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásának értékeléséről szóló előterjesztés kiegészítését **e l f o g a d j a .**
2. Felkéri a jegyzőt, hogy az értékelést küldje meg az Észak-alföldi Regionális Közigazgatási Hivatal Szociális és Gyámhivatalának Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kirendeltsége részére.
3. Felkéri a Szatmári Kistérségi Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézmények Mátészalka Gyermekjóléti Szolgálatát, hogy az átmeneti gondozás biztosítására alkalmas nevelőszülői hálózatot szervezze meg.

Határidő: azonnal

Felelős: dr. Takács Csaba jegyző

Mátészalka, 2008. augusztus

Szabó István
polgármester

Dr. Takács Csaba
jegyző